

Länsstyrelsen i Blekinge läns beslut om fastställande av vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkt Avelsgärde i Karlskrona kommun;

10FS 2023:10

Utkom från trycket
den 2 maj 2023

beslutade den 27 april 2023.

Beslut

Med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutar länsstyrelsen att inrätta vattenskyddsområde för vattentäkten i Avelsgärde, Karlskrona kommun, med den omfattning som framgår av bifogad karta, bilaga 1.

Med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken beslutar länsstyrelsen att nedan angivna skyddsföreskrifter ska gälla inom skyddsområdet.

Föreskrifterna gäller omedelbart, även om de överklagas.

Skyddsföreskrifter

Nedan angivna föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta. Skyddsområdet är indelat i primär och sekundär zon. I övrigt ska iaktas vad som gäller enligt miljöbalken (1998:808) med tillhörande förordningar.

Definitioner

I dessa föreskrifter avses med:

avfall: avser varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med enligt 15 kap. 1 § miljöbalken.

brandfarlig vätska: vätska med flampunkt som är lika med eller lägre än 100 °C enligt (MSBFS 2018:12) samt i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering av brandfarliga gaser och vätskor.

cistern: avser kärl om minst 50 liter för förvaring av kemiska produkter.

dagvatten: avrinnande vatten på markytan eller på en konstruktion (eller hårdgjord yta).

deponering avser slutförvaring av avfall.

grot: avser grenar, ris och toppar.

hantering: tillverkning, bearbetning, behandling, transport, omhändertagande, användning, förpackning, förvaring, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförbara förfaranden, (14 kap. 2 § miljöbalken). Även spridning anses som en form av hantering.

husbehov: avser användning i hushållet. Normalt behov av någon förbrukningsvara eller dylikt, för en eller ett fåtal personer; i motsats till sådan mängd som möjliggör affärsverksamhet.

intermittent markberedning avser markberedning fläckvis.

kemisk produkt: används med samma betydelse som i miljöbalken avseende, dvs. inkluderar petroleumprodukter och kemiska bekämpningsmedel.

kemiskt bekämpningsmedel: kemisk produkt som är avsedd att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer, däribland virus, förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom enligt 14 kap. 2 § miljöbalken. Även kombinationsgödsel som innehåller bekämpningsmedel betraktas som kemiskt bekämpningsmedel.

lagring avser avfall som lagras på annan plats än där avfallet uppstod. För att avfallet ska räknas som mellanlagrat får ingen bearbetning äga rum av avfallet.

markberedning, maskinell avser då man tar bort konkurrerande vegetation och det översta jordlagret, och vänder upp jorden med hjälp av markberedningsaggregat, harv eller grävmaskin.

materialtäkt: utbrytning av berg, grus, sand, jordarter m.m. för försäljning.

organisk växtnäring: avser produkter som har sitt ursprung från levande djur och växter, till exempel fastgödsel, flytgödsel och urin. Gödsel från betande djur omfattas inte av definitionen.

petroleumprodukt: avser produkter utvunna från råolja. Exempel på petroleumprodukter är bensin, diesel och eldningsolja.

primär skyddszon: Aktuella områden anges i kartbilaga 1 Primär skyddszonen avgränsas så att uppehållstiden i grundvattenmagasinet till vattentäktsszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn. Känsliga inströmningsområden beaktas även vid identifiering av primär skyddszon. Syftet med den primära skyddszonen är att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå uttagsbrunnen.

sekundär skyddszon: avgränsas så att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till vattentäktssonen har en beräknad uppehållstid av minst ett år. Den sekundära zonen syftar till att bibehålla en god grundvattenkvalitet.

tankbeläggning: är ett begrepp för en sorts vägbeläggning som blandas på platsen. Ett tunt slitlager tillverkas genom att det först läggs stenmaterial och sedan sprutas på bindemedel (bitumenemulsion) med en spridarbil över vägen.

uppställning av fordon: avser stillastående på samma plats mer än 24 timmar. Ett stillastående fordon med eller utan förare.

Undantag för uppställning gäller om det:

- föranleds av trafikförhållande
- sker för att undvika fara, eller
- sker för av- och/eller påstigning eller av- och/eller pålastning av gods

växtnäringsämnen: avser t.ex. stallgödsel, svämgödsel, fågelfärgödsel, djururin och andra organiska gödselmedel samt mineralgödsel.

yrkesmässig hantering: hantering som i sin omfattning överskrider ett enskilt hushålls normala nyttjande, till exempel även verksamheter inom idrottsplatser, gårdsplaner och parker.

Skyddsföreskrifter

1§ a) Hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor

Hela skyddsområdet

Att installera nya cisterner i mark är **förbjudet**.

Mobila cisterner är **förbjudna**.

Tillstånd av tillsynsmyndigheten krävs för ny cistern ovan mark.

Anmälan till tillsynsmyndigheten krävs för befintlig cistern.

Hantering, undantagen transport, av större mängder kemikalier än för husbehov kräver **anmälan** till tillsynsmyndigheten.

Primär skyddszon

Hantering av mer än 50 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor är **förbjudet**. Undantag från förbudet gäller för:

- drivmedel i maskiners och fordons tankar.
- transporter genom zonen.
- hantering av olja för uppvärmning i anläggningar för husbehov.
- beläggningsarbete och andra förbättringsarbete i anslutning till väg, som i stället kräver anmälan till tillsynsmyndigheten.

Upplysning: I övrigt gäller särskilt att Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2021:10 om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor ska efterlevas.

b) Hantering av växtnäringsämnen

Hela skyddsområde

Nyetablering av anläggning för förvaring av stallgödsel, urin och ensilage kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Primär skyddszon

Lagring och kompostering av gödsel i stukor och av ensilage direkt på mark är **förbjudet**.

Hantering av handelsgödsel är **förbjudet**.

Att hantera organiska växtnäringsämnen kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten. Undantag från tillstånd gäller för spridning av växtnäringsämnen för husbehov.

Sekundär skyddszon

Att sprida organiska växtnäringsämnen kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten. Undantag från tillstånd gäller för spridning av växtnäringsämnen för husbehov.

Lagring och kompostering av gödsel i stukor och av ensilage direkt på mark kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten. Undantag från tillståndet gäller för tillfällig lagring av fastgödsel, utom fjäderfågödsel, i stuka högst 2 veckor innan spridning.

Hantering av handelsgödsel kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Upplysning: I övrigt gäller särskilt att för jordbruk ska iakttas vad som gäller enligt Statens jordbruksverks förordning om miljöhänsyn i jordbruket (1998:915) samt Statens jordbruksverks föreskrifter (2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring.

c) Skogsbruk

Hela skyddsområdet

Hantering av plantor behandlade med kemiska bekämpningsmedel är **förbjudet**.

Bevattning av timmer är **förbjuden**.

Lagring av tryckimpregnerade träprodukter är **förbjudet**. Undantag från förbud gäller för tryckimpregnerade produkter för husbehov.

Skyddsdikning kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Rensning av befintliga diken ska **anmälas** till tillsynsmyndigheten.

Primär skyddszon

Upplag av timmer, virke, grot, bark, flis, spån är **förbjudna**. Undantag från förbudet gäller för privatpersoners upplag på tomtmark för husbehov.

Maskinell markberedning är **förbjudet**. Undantag från förbudet gäller för intermittent markberedning, som kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Sekundär skyddszon

Upplag längre än 3 månader, av timmer, virke, grot, bark, flis, spån kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten. Tillfälliga upplag upp till 3 månader, av timmer, virke, grot, bark, flis, spån kräver **anmälan** till tillsynsmyndigheten. Undantag gäller för privatpersoners upplag på tomtmark för husbehov.

Maskinell markberedning kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Upplysning: I övrigt gäller särskilt att Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till Skogsvårdslagen (1979:429) ska efterlevas.

d) Hantering av bekämpningsmedel

Primär skyddszon

All hantering av kemiska bekämpningsmedel är **förbjuden**. Undantag gäller för:

- punktsanering mot ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa. Punktsanering ska **anmälas** till tillsynsmyndigheten.
- bekämpning av invasiva arter, detta ska **anmälas** till tillsynsmyndigheten.

Tillstånd av tillsynsmyndigheten krävs för användning av biologiska bekämpningsmedel.

Sekundär skyddszon

All yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten. Annan hantering av kemiska bekämpningsmedel är **förbjuden**.

All hantering av bekämpningsmedel ska ske så att risk för förorening av yt- eller grundvatten ej föreligger.

Upplysning: I övrigt gäller särskilt att Naturvårdsverkets NFS 2015:2 om spridning av kemiska bekämpningsmedel, som reglerar hanteringen av kemiska bekämpningsmedel, ska efterlevas i hela skyddsområdet.

e) Avledande av avloppsvatten

Hela skyddsområdet

Tvätt av motorfordon, arbetsmaskiner, förbränningsmotorer eller liknande med rengöringsmedel och/eller varmvatten är **förbjuden**.

Primär skyddszon

Nyetablering av avloppsanläggningar för spillvatten är **förbjuden**.

Infiltration av avloppsvatten är **förbjudet**.

Ny etablering av avloppsanläggningar för utsläpp och rening av dagvatten från hårdgjorda trafikerade ytor kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Sekundär skyddszon

Nyetablering av avloppsanläggningar kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Infiltration av avloppsvatten kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Undantaget tillståndsplikten är det som regleras i 13 § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

f) Hantering av avfall

Hela skyddsområdet

Upplag, deponering eller nedgrävning av avfall samt massor som ännu inte klassats eller karakteriserats enligt avfallsförordningen är **förbjudet**.

Primär skyddszon

Upplag av snö som härrör från ytor utanför primär zon är **förbjuden**.

Kompostering av latrin är **förbjudet**.

Sekundär skyddszon

Upplag av snö som härrör från ytor utanför skyddsområdet är **förbjuden**.

Kompostering av latrin kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Upplysning: Avfallsförordningen 2011:927 reglerar hanteringen av avfall utöver vad som framgår av skyddsföreskrifterna i detta beslut.

g) Tåktverksamhet och andra anläggningsarbeten

Hela skyddsområdet

Materialtåkt är **förbjudet**.

Underhåll i form av schaktning och anläggningsarbete av befintliga vägar, diken, el- och kommunikationsledningar, kräver **anmälan** till tillsynsmyndigheten.

Nyanläggning av skogsvägar och andra bruksvägar som ej omfattas av 11§ Väglagen, kräver **anmälan** till tillsynsmyndigheten.

Primär skyddszon

Schaktnings-/grävarbeten som berör en yta större än 10 m² eller till ett djup större än 0,5 m kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Att fylla ut mark för anläggningsändamål med återvunnet material kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Sekundär skyddszon

Schaktnings-/grävarbeten som berör en yta större än 100 m² eller till ett djup större än 1 m kräver **anmälan** av tillsynsmyndigheten.

Att fylla ut mark för anläggningsändamål med återvunnet material kräver **anmälan** till tillsynsmyndigheten.

h) Vaghållning samt uppställningsplatser

Hela skyddsområdet

Tankbeläggning är **förbjuden**.

Uppställning av tankbilar, tankbilssläp eller andra transportbehållare innehållande hälso- eller miljöfarliga ämnen är **förbjuden**.

Uppställning av arbetsfordon med en bränsletank större än 100 liter kräver **tillstånd**.

Belägningsarbete och andra förbättringsarbeten i anslutning till väg ska **anmälas** till tillsynsmyndigheten.

Primär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus eller kemiska halk- och dammbekämpningsmedel är **förbjudet**.

Sekundär skyddszon

Upplag av asfalt, oljegrus eller kemiska halk- och dammbekämpningsmedel kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

i) Miljöfarlig verksamhet

Hela skyddsområdet

Brandövningsplatser är **förbjudna**.

Sanering av förorenade mark, byggnad eller anläggning kräver **anmälan** till tillsynsmyndigheten.

Primär skyddszon

Nyetablering av miljöfarlig verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) är **förbjuden**.

Sekundär skyddszon

Nyetablering av miljöfarlig verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Upplysning: Miljöfarlig verksamhet med tillstånds- eller anmälningsplikt beskrivs och regleras närmare i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998:899).

j) Energianläggningar och grundvattenbrunnar

Hela skyddsområdet

Nyanläggning av vattenbrunn kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

Befintlig anläggning för utvinning av värme och/eller kyla i berg, mark och yt- eller grundvatten som inte har beviljats tillstånd eller anmälts vid ikraftträdandet av denna föreskrift, ska **anmälas** till tillsynsmyndigheten.

Primär skyddszon

Nyetabletering av anläggning för utvinning eller lagring av värme och/eller kyla ur berg, mark och yt- eller grundvatten är **förbjuden**.

Sekundär skyddszon

Nyetabletering av anläggning för utvinning eller lagring av värme och/eller kyla ur berg, mark och yt- eller grundvatten kräver **tillstånd** av tillsynsmyndigheten.

2 § Skyltning

Huvudmannen för vattentäkten ska på väl synliga platser inom skyddsområdet, längs allmän väg, parkeringsplatser m.m. sätta upp informationsskyltar om skyddsområde för vattentäkt enligt Naturvårdsverkets rekommendationer.

3 § Övergångsbestämmelse

Den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter bedriver verksamhet eller innehar en anläggning för vilket krav på tillstånd eller anmälan gäller enligt dessa föreskrifter ska, senast två år efter ikraftträdandet ha inkommit till tillsynsmyndigheten med en ansökan om sådant tillstånd eller anmälan. För den som vid ikraftträdandet av dessa föreskrifter bedriver verksamhet eller innehar en anläggning för vilket förbud införts enligt dessa föreskrifter, ska detta förbud börja gälla först två år efter ikraftträdandet av dessa föreskrifter.

Allmänna bestämmelser**Påföljd**

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot skyddsföreskrifterna döms till böter för förseelse mot områdesskydd enligt 29 kap. 2a § miljöbalken (1998:808).

Tillsyn

Tillsynen över verksamheter som bedrivs inom det aktuella vattenskyddsområdet utövas av Länsstyrelsen Blekinge.

Vattentäktsverksamhet

Huvudmannen för vattentäkten är undantagen skyddsföreskrifterna för utförande av drift och underhåll inom vattenskyddsområdet.

Tillstånd och anmälan

Tillståndsansökningar och anmälningar enligt de här föreskrifterna prövas av tillsynsmyndigheten. I de fall en verksamhet eller åtgärd kräver anmälan ska den göras i god tid innan verksamheten startar eller åtgärden vidtas. Med god tid menas minst sex veckor. Beslut i anmälningsärenden kan förenas med försiktighetsmått. Tillstånd kan förenas med villkor för att undvika yt- och grundvattenförorening. Tillståndsansökningar, anmälningar och beslut enligt dessa föreskrifter eller annan lagstiftning som berör skyddet av vattentäkten ska lämnas för kännedom till huvudmannen för vattentäkten. Huvudmannen ska beredas tillfälle att avge

yttrande innan beslut fattas i ärende som kan innebära risk för påverkan av vattentäkten.

Hänsynsregler

De allmänna hänsynsreglerna i Miljöbalken gäller alla. De kan läsas i sin helhet i miljöbalkens 2 kapitel (1998:808). De har följande innebörd:

- Kunskapskravet innebär att du är skyldig att skaffa dig den kunskap som krävs för att veta hur din verksamhet påverkar människors hälsa och miljön, och hur du kan motverka negativ påverkan.
- Försiktighetsprincipen innebär att du är skyldig att vidta skyddsåtgärder och försiktighetsmått samt tåla de begränsningar av verksamheten som skäligen kan behövas när det finns risk för negativ påverkan på människors hälsa eller miljön. Du ska använda bästa möjliga teknik.
- Produktvalsprincipen innebär att du ska byta ut de kemiska produkter som innebär risker för människors hälsa och för miljön mot mindre farliga alternativ, om det finns sådana.
- Lokaliseringsprincipen innebär att platsen och lokalen där verksamheten ska bedrivas måste vara lämplig från miljö- och hälsoskyddssynpunkt.
- Bevisbörderegeln innebär att du är skyldig att kunna visa att du följer miljöbalkens regler.

Beredskap

En beredskapsplan för sanering av akut föroreningsrisk ska upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter det att dessa föreskrifter fastställts. Beredskapsplanen ska även innefatta dricksvattenförsörjningen vid nödsituation som behöver lösas med vattentankbilar.

Uppsättning av skyltar

För att sätta upp skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, krävs inom vägområdet enligt 43 § väglagen (1971:948) tillstånd av väghållningsmyndighet. Inom ett avstånd av 50 m från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen (1971:948) länsstyrelsens tillstånd.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage inom skyddsområdet som kan medföra risk för yt- eller grundvattenförorening ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet enligt 2 kap. 1 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Ring 112 och anmäl.

Fastighetsägare har skyldighet att informera hyresgäster och arrendatorer om skyddsföreskrifterna.

Ersättning

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet som anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan ha rätt till ersättning. Krav på ersättning eller inlösen av fastighet ska göras till Mark- och miljödomstolen enligt 31 kap. miljöbalken. Talan ska väckas inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft.

Dispensmöjligheter

Länsstyrelsen får bevilja dispens från förbud i föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Det framgår av 7 kap. 22 § miljöbalken (1998:808). Dispensen kan beviljas efter att huvudmannen för vattentäkten samt den kommunala nämnden för miljöfrågor har hörts. I beslut om dispens kan Länsstyrelsen föreskriva särskilda villkor som anses nödvändiga för att skydda vattentäkten (16 kap. 2 § miljöbalken (1998:808)).

Ny lagstiftning

Bestämmelser enligt nya lagar och förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna inom det aktuella skyddsområdet, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Övrig lagstiftning

Tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut innebär inte att det inte kan krävas prövning enligt annan lagstiftning.

Den som upptäcker verksamheter eller händelser inom eller i anslutning till skyddsområdet som kan medföra risk för förorening bör omedelbart anmäla detta till:

Räddningstjänst

Räddningstjänsten Östra Blekinge, telefon 0455-303980 eller 112

Tillsynsmyndighet

Länsstyrelsen Blekinge, telefon 010-224 00 00

VA-drift

Vattenverket, Karlskrona kommun, telefon 0455-303000, efter kontorstid: 0709-303317

Vattentäktens huvudman

Karlskrona kommun, Drift- och serviceförvaltningen

På Länsstyrelsens vägnar

HELENA MORGONSKÖLD

Edgar Villarreal
(enheten Tillsyn och Prövning)